

Místní národní výbor Blahousty

1945 - 1958

Inventář

Číslo EL NAD: 39
Evidenční číslo pomůcky: 60

Obsah

Úvod.....	3-8
I. Vývoj původce archivního souboru.....	3-5
II. Vývoj a dějiny archivního souboru.....	5
III. Archivní charakteristika archivního souboru.....	6
IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru.....	6
V. Záznam o uspořádání archivního souboru.....	6
Příloha č. 1 – Seznam použitých pramenů a literatury.....	7
Příloha č. 2 – Seznam použitých zkratk.....	8
Inventární seznam.....	9-12

Úvod

I. Vývoj původce archivního souboru

Původcem archivního souboru je Místní správní komise Blahousty a Místní národní výbor Blahousty vyvíjející svou činnost od 10. září 1945 do 11. června 1960. Obec spadala v letech 1945 - 1960 do politického okresu Stříbro. Na základě reformy provedené zákonem č. 280/1948 Sb. o krajském zřízení byl od 1. ledna 1949 zřízen Kraj Plzeňský, jehož součástí se stala i obec Blahousty.

Podle vládního nařízení č. 4/1945 Sb. o volbě a pravomoci národních výborů, částečně pozměněného vládním nařízením č. 44/1945 Sb. o rozsahu působnosti národních výborů, se v každé obci měl ustavit místní národní výbor. Jejich vnitřní složení pravomoci, hospodaření, vedení a podepisování některých druhů písemností určovala Směrnice ministerstva vnitra č. 6 ze dne 19. května 1945 uveřejněná v Úředním listu Československé republiky a navazující Prozatímní organizační řád místních národních výborů z roku 1947. Tyto dokumenty rozlišovaly národní výbory na volený sbor složený z členů národního výboru, jeho složky (rada, předseda, referenti, komise) a úřad národního výboru.

Pro dočasnou správu obcí, kde pro převážnou většinu obyvatelstva státně nespolehlivého, tj. zejména v pohraničí, nemohl být ustaven místní národní výbor, byly jmenovány okresními národními výbory, resp. okresními správními komisemi místní správní komise, jejichž pravomoci byly stejné jako pravomoci místních národních výborů. Místní správní komise měly mít 3 až 6 jmenovaných členů, rovněž předseda místní správní komise byl jmenován, nikoliv volen.

Okresní správní komise ve Stříbře jmenovala 10. září 1945 MSK v Blahoustech v tomto složení: Josef Hanousek – předseda, Josef Chaloupka – místopředseda, Karel Matoušek – pokladník, František Doležal a Silvestr Kotek – členové MSK a 3 náhradníci. Všichni členové byli zástupci Československé strany lidové.

Po volbách do Ústavodárného národního shromáždění v květnu 1946 došlo ke změnám ve složení MSK v Blahoustech. 8. července 1946 Josef Hanousek rezignoval na funkci předsedy MSK. Rada ONV ve Stříbře, 4. listopadu 1946, na své schůzi jmenovala novou MSK pro obec Blahousty v tomto složení: Josef Šimek – předseda, Josef Hanousek – místopředseda, Jaroslav Matoušek – pokladník a členové Silvestr Kotek, Karel Kapr, Jindřich Warner.

Dne 2. ledna 1947 MSK v Blahoustech zvolila členy finanční komise a rada ONV ve Stříbře potvrdila jejich členství jmenováním dne 27. ledna 1947. Jednalo se o Karla Kapra – předsedu a členy Karla Matouška a Josefa Třísku.

Dne 10. května 1947 podal rezignaci předseda MSK Josef Šimek zřejmě z politických důvodů, což potvrzuje jeho prohlášení, v němž uvádí, že pozoroval, že proti němu, členovi KSČ, vedla kampaň většinová členská základna strany lidové. Dne 7. června 1947 byl jako předseda MSK zvolen opět Josef Hanousek, dosavadní místopředseda, a na jeho místo se přesunul rezignující předseda Josef Šimek.

Ovšem již 3. března 1948 Josef Hanousek jako předseda MSK rezignoval v důsledku politické situace ve státě a bylo usneseno, aby byl vedením úřadu MSK v Blahoustech až do rozhodnutí ONV ve Stříbře pověřen úřadující místopředseda Josef Šimek. Dne 4. března

Místní akční výbor v Blahoustech zvolil zcela novou MSK, která byla jmenována 12. dubna 1948 radou ONV ve Stříbře. Její složení: Jan Krejčí – předseda, Jaroslav Šimek – místopředseda, členové – Stanislav Kotek, Jan Šulák, Josef Chaloupka a Josef Tříška. Jan Krejčí ale dle svého názoru na funkci předsedy nestačil a již 28. června 1948 rezignoval. Prozatímním vedením byl pověřen úřadující místopředseda Jaroslav Šimek. Dne 6. července došlo k novým volbám do MSK v Blahoustech a předsedou se stal Josef Chaloupka, místopředsedou Stanislav Kotek, pokladníkem Jaroslav Šimek, lesním referentem Josef Hanousek, zásobovací referentem Václav Krejčí a členem Jan Šulák.

Zřejmě proto, že se politická situace v obci vyhrocovala, MO KSČ v Blahoustech odvolala dne 4. ledna 1949 z funkce předsedy MSK Josefa Chaloupka a novým předsedou byl zvolen Stanislav Kotek a místopředsedou se stal Josef Hanousek.

MSK v Blahoustech nahradil MNV teprve v roce 1950, a to na základě vládního nařízení ze dne 18. února 1950 č. 14/1950 Sb., o organizaci národních výborů. Podle kategorizace MNV spadala obec Blahousty do I. kategorie (do 600 obyvatel) s počtem nejméně 9 členů MNV. Dne 3. května 1950 došlo k volbě členů MNV, Stanislav Kotek – předseda, Josef Hanousek – místopředseda, Jaroslav Šimek, Václav Krejčí – referenti a členové – Karel Matoušek, Růžena Tříšková, Jan Šulák, František Visinger a Jan Šperl.

V tomto složení pracoval MNV až do roku 1951. Dne 1. dubna 1951 MO KSČ v Blahoustech odvolala z funkce předsedy Stanislava Kotka a nahradila jej Jaroslavem Šimkem.

K další reorganizaci MNV došlo v roce 1952. Dne 24. května 1952 zvolen předsedou Jaroslav Šimek, místopředsedou František Visinger, tajemníkem Antonín Hrabík, pokladníkem Václav Krejčí, členové Karel Matoušek, Jan Šulák, Jan Šperl, Silvestr Kotek.

Do struktury národních výborů pak významně zasáhl až ústavní zákon č. 12/1954 Sb., o národních výborech a na něj navazující zákony a vládní nařízení č. 13/1954 Sb., o národních výborech, č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů, č. 16/1954 Sb., o změnách územních obvodů některých národních výborů a č. 23/1954 Sb., o organizaci výkonných orgánů národních výborů. Dosavadní struktura národních výborů zůstala těmito normami v podstatě nedotčena, pouze v sídlech krajských národních výborů vznikly městské národní výbory. Poměrně zásadně však byla změněna jejich vnitřní organizace zrušením referentského systému, jehož místo zaujaly jednotlivé odbory národních výborů v jejichž čele již nestály členové rady, nýbrž úředníci.

Podle § 3, odst. 5 zákona č. 13/1954 Sb., se volil do místních národních výborů 1 člen nejméně na 100 obyvatel a nejvýše na 200 obyvatel podle velikosti obce. V obcích do 900 obyvatel se volí 9 členů. Místní národní výbory se měly scházet ke svým zasedáním nejméně jedenkrát za měsíc (§10). Rada národního výboru se skládala z předsedy NV, jeho náměstka, popř. náměstků, tajemníka a ostatních členů rady. Všichni členové rady byly voleni národním výborem na jeho prvním zasedání. Národní výbor mohl svou radu i její jednotlivé členy kdykoli odvolat.

Podle zákona č. 14 /1954 Sb. o volbách do národních výborů, byly uskutečněny první volby členů národních výborů všemi občany, majícími volební právo. Volební období bylo stanoveno na 3 roky. První volby do místních národních výborů se konaly 16. května 1954. Vzhledem k absenci relevantních archiválií však není možné zjistit, jak volby v obci dopadly ani personální složení místního národního výboru.

Vývoj personálního složení MNV v Blahoustech po roce 1954 můžeme odvodit pouze z dochovaných spisů ONV ve Stříbře. ONV provádělo revize finančního hospodaření v obcích a v obci Blahousty odhalily tyto revize mnoho nedostatků ve vedení účetních knih a evidencí pohledávek a dluhů. Tyto finanční revize se uskutečnily v letech 1955, 1956, 1957 a přinášejí rovněž jména některých členů MNV Blahousty. V té době byl předsedou MNV Karel Matoušek, Václav Krejčí účetní a František Visinger tajemník, kterého ve funkci vystřídal od 1. července 1957 Jaroslav Kotek.

Dne 12. června 1960 došlo ke sloučení obce Blahousty s obcí Erpužice v souvislosti s novou územní reorganizací okresu Tachov. Původně navrhovaný datum 1. 7. 1960 byl posunutý o několik dnů dříve zřejmě z toho důvodu, aby v tento den mohly proběhnout volby v již sloučené obci. Slučování obcí pro nové území okresu Tachov projednala a schválila rada ONV ve Stříbře dne 22. dubna 1960. Obec Blahousty se tak stala osadou obce Erpužice a od 1. července 1960 kdy došlo ke zrušení okresu Stříbro, přešly Blahousty již sloučené s obcí Erpužice do okresu Tachov.

Předsedové MSK a MNV v Blahoustech v letech 1945 – 1960

jméno předsedy	ve funkci od	ve funkci do
Josef Hanousek	10. 9. 1945	8. 7. 1946 (MSK)
Josef Šimek	4. 11. 1946	10. 5. 1947 (MSK)
Josef Hanousek	7. 6. 1947	3. 3. 1948 (MSK)
Jan Krejčí	4. 3. 1948	28. 6. 1948 (MSK)
Josef Chaloupka	6. 7. 1948	4. 1. 1949 (MSK)
Stanislav Kotek	4. 1. 1949	2. 5. 1950 (MSK)
	3. 5. 1950	1. 4. 1951 (MNV)
Jaroslav Šimek	1. 4. 1951	1954
Karel Matoušek	1954	1960

II. Vývoj a dějiny archivního souboru

Písemnosti byly uloženy u původce fondu ve spisovně MNV. K první skartaci došlo již 10. a 11. listopadu 1953 zároveň s dohlídkou spisovny. Písemnosti vybrané k uložení v Okresním archivu ve Stříbře však nebyly předány ještě v roce 1957, kdy bylo jejich předání urgováno okresní archivářkou. Vzhledem k tomu, že karta JAF byla založena 8. ledna 1958, je zřejmé, že část písemností se z MNV podařilo získat. Z protokolu o prohlídce vyplývá, že mimo archiválií, které byly MNV předány, byly v úřadovně ještě ponechány další písemnosti sloužící k činnosti MNV. Ve fondu např. citelně chybějí jakékoliv zápisy ze schůzí MNV v Blahoustech. Po sloučení v roce 1960 byly patrně předány nástupnickému MNV v Erpužicích, kde se však nedochovaly.

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Před zahájením pořádkání byl fond MNV Blahousty tvořen 1 podacím protokolem, 1 knihou zemědělské evidence, 7 razítka a 2 kartony písemností z let 1945 – 1958.

Fond byl uspořádán podle Návrhu metodického návodu pro uspořádání a inventarizaci archivních fondů místních národních výborů vydaného Archivní správou Ministerstva vnitra ČR. I vzhledem k velmi nepatrnému počtu spisů byly tyto rozděleny do jednotlivých skupin podle tohoto návodu.

Fyzický stav fondu je dobrý.

Dochované archiválie jsou II. kategorie.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru

Vzhledem k zanedbatelnému rozsahu fondu MNV Blahousty lze poměrně těžko hovořit o konkrétní využitelnosti dochovaných písemností. Přesto jsou dochované archiválie jediným přímým pramenem pro poznání historie obce po roce 1945.

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování archivní pomůcky

Fond MNV Blahousty uspořádala a inventární pomůcku sestavila Jana Zímová v únoru 2006 ve Státním okresním archivu Tachov.

V Tachově dne 20. února 2006

Jana Zímová

Příloha č. 1 – Seznam použitých pramenů a literatury

Jan Janák-Zdeňka Hledíková-Jan Dobeš, Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost, Praha 2005

Sbírka zákonů republiky Československé – ročníky 1949, 1950, 1954

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé – ročník 1945, 1948

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Stříbro inv.č. 203, sign. I/20g , kart. č. 24 Členové MSK (MNV), kart.č.30 Seznamy členů MSK (MNV), kart.č. 31 Evidence členů MNV

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Stříbro inv.č. 425, sign. 54, kart. č. 286 Reorganizace MNV

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Stříbro inv.č. 543, sign. 603, kart. č. 706 Přehled o sloučení obcí

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Tachov, sign. 604/1 Slučování obcí a změny hranic obcí 1952 – 1989

Úřední list Československé republiky – ročník 1945

Příloha č. 2 – Seznam použitých zkratk

JZD – jednotné zemědělské družstvo

MO KSČ – místní organizace Komunistické strany Československa

MNV – místní národní výbor

MSK – místní správní komise

MS JSČZ – místní sdružení Jednotného svazu českých zemědělců

MV – ministerstvo vnitra

NV – národní výbor

ONV – okresní národní výbor

OSK – okresní správní komise

Čís.j. - číslo jednací

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Úřední knihy			
1	Kniha zemědělské evidence	1946-1948	K 1
Spisový materiál			
a) Registraturní pomůcky			
2	Podací protokol	1952, 1954	R 1
b) Spisy			
Statutární záležitosti organizace			
3	Volby (směrnice, seznamy voličů, ztráta volebního práva)	1946-1950	N 1
4	Organizace činnosti národního výboru (plán schůzí rady a pléna MNV, spisový plán, vyhlášky, směrnice, funkcionáři, jmenovací dekrety)	1949-1954	N 1
Vnitřní správa a ochrana veřejného pořádku			
5	Požární ochrana (požární pojistky, kontrola nadřízených orgánů)	1948, 1950	N 1
6	Vojenské záležitosti (evidenční seznamy koní, odvody)	1946, 1950, 1954	N 1
Evidence obyvatelstva, matriční záležitosti			
7	Státní občanství, šetření národní spolehlivosti	1947, 1950	N 1
8	Evidence osob přechodně bydlících v obci (chataři)	1950-1958	N 1
9	Matriční záležitosti	1950	N 1
Finance a plánování			
10	Evidence a správa majetku	1946, 1950	N 1
11	Finanční hospodaření (směrnice pro sestavení rozpočtů, výkazy o hospodaření MNV, místní daně a poplatky, uvolnění vázaných vkladů)	1945-1951	N 1

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Výstavba			
12	Zřízení veřejné telefonní stanice	1948	N 1
Místní hospodářství			
13	Živnosti, poskytování služeb občany	1948, 1950	N 1
Zemědělství			
14	Organizace zemědělských závodů (založení JZD, MSJSČZ, zařazení zemědělců do pracovních skupin, evidence pracovních rezerv)	1950-1951	N 2
15	Zemědělská výroba (zemědělská statistika, směrnice pro rozpis plánu zemědělské výroby, rostlinná výroba, živočišná výroba)	1946-1952	N 2
16	Povinné dodávky a výkup zemědělských produktů (plány dodávek, výkazy o plnění dodávek)	1945-1946, 1950-1955	N 2
17	Zemědělská půda (pozemková reforma, konfiskace půdy, přidělová řízení, osídlování pohraničí)	1945-1950	N 2
18	Povinné rozbory půdy (výsledky šetření)	1947-1948	N 2
Lesní hospodářství			
19	Lesy (výsadba)	1951	N 2
20	Myslivost (pachtovní smlouva)	1952	N 2
21	Rybářství (nájemní smlouva)	1946	N 2
Zdravotnictví a sociální péče			
22	Povinné očkování	1947-1953	N 2
Kultura			
23	Kulturní a osvětová činnost	1949-1950	N 2

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Typáře			
24	Kulaté razítko (opis: MÍSTNÍ NÁRODNÍ VÝBOR BLAHOUSTY)	[1950]	T 1
25	Kulaté razítko (opis: RADA M N V V BLAHOUSTECH)	[1950]	T 2
26	Kulaté razítko (opis: Rada místního národního výboru v Blahoustech, okr. Stříbro)	[1950]	T 3
27	Hranaté razítko (nápis: Rada místního národního výboru v Blahoustech)	[1950]	T 4
28	Hranaté razítko (nápis: RADA MÍSTNÍHO NÁRODNÍHO VÝBORU V BLAHOUSTECH, okr. Stříbro, Došlo dne: Čís.j.)	[1950]	T 5
29	Hranaté razítko (nápis: MNV Blahousty, Přihlášen k pobytu)	[1950]	T 6
30	Hranaté razítko (nápis: MNV Blahousty, Odhlášen z pobytu)	[1950]	T 7

Název archivu:	Státní okresní archiv Tachov
Název archivní pomůcky (archivního souboru):	Místní národní výbor Blahousty
Značka archivního souboru:	MNV Blahousty
Časový rozsah:	1945 – 1958
Počet evidenčních jednotek:	11 (1 úřední kniha, 1 podací protokol, 2 kartony, 7 typářů)
Počet inventárních jednotek:	30
Rozsah bm:	0,30 (0,01 úřední kniha, 0,02 podací protokol, 0,13 kartony, 0,14 razítka)
Stav ke dni:	20. února 2006
Archivní soubor zpracoval(a):	Jana Zímová
Pomůcku sestavil(a):	Jana Zímová
Počet stran:	13
Počet exemplářů:	6
Pomůcku schválila:	PhDr. Markéta Novotná